

**Osnabrückerklæringen
om erhvervsrettet
uddannelse
som katalysator for
genopretning
og retfærdig omstilling til
digitale
og grønne økonomier**

Godkendt den 30. november 2020

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2021

© Den Europæiske Union, 2021

Politikken for videreanvendelse af Europa-Kommissionens dokumenter gennemføres i henhold til Kommissionens afgørelse 2011/833/EU af 12. december 2011 om videreanvendelse af Kommissionens dokumenter (EUT L 330 af 14.12.2011, s. 39). Medmindre andet er angivet, er videreanvendelse af dette dokument tilladt under en Creative Commons Kreditering 4.0 International (CC-BY 4.0)-licens (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Det betyder, at videreanvendelse er tilladt, med passende kildeangivelse og angivelse af eventuelle ændringer.

PDF ISBN 978-92-76-43235-7 doi: 10.2767/663434 KE-07-21-050-DA-N

OSNABRÜCKERKLÆRINGEN 2020

om erhvervsrettet uddannelse som katalysator for genopretning og retfærdig omstilling til digitale og grønne økonomier

Erklæring fra møde blandt ministrene med ansvar for erhvervsrettede uddannelser i medlemsstaterne, EU's kandidatlande og EØS-landene, de europæiske arbejdsmarkedsparter og Europa-Kommissionen den 30. november 2020 om vedtagelse af et nyt sæt politiske foranstaltninger inden for erhvervsrettede uddannelser i perioden 2021-2025 med henblik på at supplere og i praksis gennemføre den vision og de strategiske mål, der er formuleret i Rådets henstilling om erhvervsrettet uddannelse med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed.

Vi, ministrene med ansvar for erhvervsrettede uddannelser i medlemsstaterne, bekræfter vores forpligtelse, som drøftet på vores fælles møde med de europæiske arbejdsmarkedsparter og Europa-Kommissionen i Osnabrück den 16. og 17. september 2020, til at bidrage til genopretningen efter covid-19-pandemien og videreudvikle de europæiske erhvervsrettede uddannelser gennem fremtidsorienterede og innovative erhvervsuddannelsessystemer med henblik på at støtte den digitale og grønne omstilling og forbedre beskæftigelsesmulighederne og konkurrenceevnen og dermed stimulere den økonomiske vækst.

Alle mål og foranstaltninger vil blive gennemført i overensstemmelse med nærhedsprincippet og nationale forhold vedrørende erhvervsrettede uddannelser.

Vi understreger, at et stærkt partnerskab med arbejdsmarkedets parter er afgørende for at nå de mål og resultater, der er beskrevet i Osnabrückerklæringen.

Vi værdsætter den støtte, som foreninger på EU-plan af erhvervsuddannelsesudbydere og elevorganisationer har udvist ved at udstede holdningsdokumenter i overensstemmelse med Osnabrückerklæringen.

Vedtaget af ministrene med ansvar for erhvervsrettede uddannelser i de lande, der deltager i Københavnprocessen:

- i EU-medlemsstaterne (Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Italien, Kroatien, Letland, Litauen, Luxembourg, Malta, Polen, Portugal, Rumænien, Slovenien, Slovakiet, Spanien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn og Østrig)
- i EU's kandidatlande (Albanien, Montenegro, Nordmakedonien, Serbien, Tyrkiet)
- i EØS-landene (Island, Liechtenstein, Norge)

Vedtaget af de europæiske arbejdsmarkedsparter (EFS, BusinessEurope, UEAPME, SGI Europe)

Vedtaget af Europa-Kommissionen og

Støttet af foreninger på EU-plan af erhvervsuddannelsesudbydere (VET4EU2) og elevrepræsentationer (OBESSU, det europæiske lærlingenetværk), der begge udsteder et holdningsdokument, der bakker op om Osnabrückerklæringen.

INDLEDNING

Covid-19-pandemien samt digitalisering og klimaforandringer påvirker i høj grad vores økonomier, beskæftigelsen og vores samfund. Erhvervsrettede uddannelser er med rette blevet anmodet om at bidrage til strategier for håndtering af hidtil usete begivenheder, såsom f.eks. genopretningen efter covid-19, men også for imødegåelse af udfordringer såsom demografiske ændringer, digital innovation, bæredygtige eller klimaneutrale tilgange, voksende efterspørgsel efter STEM-færdigheder og det stigende behov for løbende opkvalificering og omskoling ⁽¹⁾ i løbet af en persons arbejdsliv. Der er kommet fornyet fokus på erhvervsrettede uddannelser med den nyligt opdaterede europæiske dagsorden for færdigheder ⁽²⁾ og Kommissionens forslag til Rådets henstilling om erhvervsrettet uddannelse ⁽³⁾, der skal bidrage til at styrke menneskers ret til inkluderende uddannelse og livslang læring af høj kvalitet som nævnt i det første princip i den europæiske søjle for sociale rettigheder. Med Københavnerklæringen af 29.-30. november 2002 lanceredes den europæiske strategi for styrket samarbejde om erhvervsrettede uddannelser, i daglig tale kendt som »Københavnprocessen«. Samarbejdet i den næsten 20 år gamle Københavnproces er blevet en katalysator for modernisering af erhvervsrettede uddannelser i mange EU-medlemsstater og kandidatlande, og samarbejdet har støttet indsatsen for at opfylde Europas strategiske mål og målsætninger. Vi vil videreudvikle resultaterne af det samarbejde, vi blev enige om i Københavnerklæringen (2002), og som blev bekræftet i kommunikéerne fra Maastricht (2004), Helsinki (2006), Bordeaux (2008), Brugge (2010) og Rigakonklusionerne (2015). Under Københavnprocessen blev der etableret en trepartsplatform til at intensivere, supplere og gennemføre den europæiske erhvervsuddannelsespolitik, der blev vedtaget af Rådet for Den Europæiske Union. Der blev også etableret en platform til styrkelse af samarbejdet med arbejdsmarkedets parters, handelskamre, erhvervsuddannelsesudbydere og elevorganisationer for de næste fem år. Processen vil derudover bidrage til videreudvikling af det europæiske erhvervsuddannelsesområde gennem fremtidsorienterede og innovative erhvervsuddannelsessystemer for derved at støtte en retfærdig omstilling til den digitale og grønne økonomi.

¹ Vi benytter begrebet færdigheder i bred forstand, dvs. også omfattende kompetencer.

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_20_1196

³ ibidem

RÆSONNEMENT

Fremragende og inkluderende europæiske erhvervsrettede uddannelser er mere end blot en reaktion på den udvikling og de forandringer, mennesker og organisationer står overfor. Erhvervsrettede uddannelser sætter gang i innovation og er det nødvendige grundlag for grøn, digital og bæredygtig vækst. Erhvervsrettede uddannelser gør lande mere modstandsdygtige over for kriser, giver mulighed for livslang læring af høj kvalitet for alle borgere og omsætter digitale og grønne udfordringer til drivkræfter, der kan sikre både varig genopretning, miljømæssig bæredygtighed og retfærdig fordeling af goder blandt alle borgere og samfund.

Fremragende og inkluderende europæiske erhvervsrettede uddannelser er ligeledes nødvendige for europæiske virksomheders konkurrenceevne og et velfungerende europæisk arbejdsmarked.

Læringleuddannelser og arbejdsbaseret læring, der er integreret i et realistisk arbejdsmiljø, forbedrer beskæftigelsesegnetheden. Erhvervsrettede uddannelser giver vores arbejdsstyrke viden, færdigheder og kompetencer, der er relevante for et arbejdsmarked i konstant forandring, og de giver den opkvalificering og omskoling, der skal sikre inkludering og ekspertise. Erhvervsrettede uddannelser har et særligt fokus og en specifik identitet, de spiller en central rolle i samspelet mellem erhvervsuddannelser, beskæftigelse og økonomiske politikker. For at sikre en effektiv udvikling af erhvervsrettede uddannelser er der behov for sammenhæng og intern overensstemmelse mellem politikker, der understøttes af en balance mellem kontinuitet og nye retninger.

I lyset af forslaget til Rådets henstilling om erhvervsrettet uddannelse med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed og den opdaterede europæiske dagsorden for færdigheder har Osnabrückerklæringen fokus på fire hovedområder for perioden 2021 til 2025:

1. Modstandsdygtighed og ekspertise gennem inkluderende og fleksible erhvervsrettede uddannelser af høj kvalitet
2. Etablering af en livslang læringskultur — relevant erhvervsrettet efter- og videreuddannelse og digitalisering
3. Bæredygtighed — en grøn kobling i erhvervsrettede uddannelser
4. Det europæiske erhvervsuddannelsesområde og internationale erhvervsrettede uddannelser

Denne erklæring tager udgangspunkt i nogle underliggende principper, der omfatter passende iagttagelse af social dialog og behovet for et stærkere partnerskab med en række interesserede parter, bl.a. arbejdsmarkedets parter, virksomheder, arbejdsgiverorganisationer, handelskamre, brancheforeninger, erhvervsuddannelsesudbydere, elevrepræsentationer, nationale, regionale og

lokale offentlige forvaltninger samt organisationer i den sociale økonomi. Virksomheder som læringssteder er afgørende for moderne og fremragende erhvervsrettede uddannelser. Vi fremhæver det fælles ansvar med virksomheder om at styrke erhvervslivet af de færdigheder, der er brug for. Behovet for tilstrækkelige investeringer og inddragelse af alle interesserede parter er et andet centralt punkt for at nå erklæringens mål, især i forbindelse med pandemien. Inkluderende erhvervsrettede uddannelser af høj kvalitet bør give borgere lige uddannelsesmuligheder, uanset deres personlige og økonomiske baggrund og bopæl.

De bagvedliggende principper omfatter desuden behovet for at opretholde lærlingeuddannelser og arbejdsbaseret læring af høj kvalitet, konsolidere resultaterne samt behovet for bedre integration af erhvervsrettet efter- og videreuddannelse for at sikre omskoling og opkvalificering, bl.a. overgangen fra erhvervsrettet grunduddannelse til erhvervsrettet efter- og videreuddannelse. Vores opmærksomhed er rettet mod borgere, lærende og deres familier, alle lærende bør have ret til adgang til og gavn af inkluderende og ansvarlige erhvervsrettede uddannelser af høj kvalitet.

I en tid præget af stor usikkerhed er investering i menneskers færdigheder og kompetencer den bedste mulighed for at øge europæiske borgeres tillid, og dette hænger tæt sammen med bedre effektivitet på vores arbejdsmarkeder.

Mål 1: Modstandsdygtighed og ekspertise gennem inkluderende og fleksible erhvervsrettede uddannelser af høj kvalitet

Nye teknologier, nye forretningsmodeller, digitalisering, kunstig intelligens, demografiske ændringer, klimaforandringer og den økonomiske krise forårsaget af covid-19 kræver fleksible erhvervsuddannelsessystemer og hensigtsmæssig forvaltning. Fleksible og modstandsdygtige erhvervsrettede uddannelser er i stand til at tilpasse sig forstyrrelser og omsætte trusler til muligheder og derved bane vejen for innovation, produktivitet og modstandsdygtighed i vores økonomier og samfund på lokalt, regionalt, nationalt og europæisk plan. Erhvervsrettede uddannelser sætter borgere i stand til at håndtere forandringer, men de bør også sætte dem i stand til at forme forandringer. Innovation inden for erhvervsrettede uddannelser hænger tæt sammen med spørgsmål om nye færdigheder, læseplaner, uddannelsesmetoder og prognoseværktøjer.

Vi er derfor fast besluttet på at udnytte potentialet ved digital uddannelse og kunstig intelligens til at støtte lærende i udviklingen af deres viden, færdigheder

og kompetencer. Arbejdsmarkedet og viden om færdigheder (4) samt forskning bør levere information til beslutningstagere for erhvervsrettede uddannelser og støtte erhvervsuddannelsesudbydere og -aktører i udvikling og tilpasning af deres udbud af erhvervsrettede uddannelser til arbejdsmarkedet og sociale behov under forandring. Lærende har brug for mere vejledning og individualiseret støtte for at designe deres lærings- og karriereveje. Desuden har covid-19-pandemien lært os, at digital læring kan spille en supplerende og vigtig rolle i at støtte læring. Ved siden af topstyrede forvaltningsmetoder har flere horisontale samarbejdsnetværk vundet indpas under de nye omstændigheder, bl.a. fremkomsten af interessefællesskaber vedrørende metoder til gensidig støtte og udvikling af viden, især vedrørende beredskabsløsninger.

Vi oplever i øjeblikket en stigning i arbejdsmarkedets behov for nye kombinationer af færdigheder og kvalifikationer samt strukturelle ændringer inden for erhvervsrettede uddannelser. Begge udviklinger fremhæver behovet for moderniserede, inkluderende erhvervsrettede uddannelser. Eftersom mennesker regelmæssigt skal omskoles og opgraderes for at tilpasse sig digitaliseringens hurtige udvikling (5), vil fremragende erhvervsrettede uddannelser på alle kvalifikationsniveauer, herunder højere niveauer i den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF), blive endnu mere relevante for at bevare beskæftigelsesegnetheden. Fremragende erhvervsrettede uddannelser forbereder lærende på det nuværende og fremtidige arbejdsliv, og de gør det muligt at skabe job på effektive arbejdsmarkeder af høj kvalitet. Fremragende erhvervsrettede uddannelser bidrager til at styrke demokratisk medborgerskab og europæiske værdier. For at nå disse mål skal erhvervsuddannelsesinstitutionernes kapacitet udvikles med aktiv inddragelse af interesserede parter. Erhvervsrettede uddannelser af høj kvalitet, der omfatter uddannelse i iværksætteri, sætter lærende i stand til at starte nye virksomheder.

Erhvervsuddannelsesinstitutionernes rolle og arbejdsområde ændrer sig. Grænserne mellem videregående uddannelser og erhvervsrettede uddannelser bliver mindre tydelige. Der er stadig hindringer på vejen, men politikkerne omfatter mål om at gøre det nemmere at skifte mellem uddannelsessystemer. Fremragende erhvervsrettede uddannelser værdsættes i samfundene og forbindes

⁴ Viden om færdigheder forstås som resultatet af en proces baseret på ekspertise til udvælgelse, kombination og fremlæggelse af dokumentation, baseret på færdighedsprognoser, registrering af færdiguddannede, udvælgelse af færdigheder, analyse af big data og andre metoder, til at kortlægge og forudsige udviklinger inden for færdigheder.

⁵ I lyset af de europæiske arbejdsmarkedsparters rammeaftale om digitalisering (2020).

med anerkendelse og mulighed for at skifte til videregående uddannelser samt med en nem overgang til arbejdsmarkedet.

Vi støtter derfor et initiativ om førsteklasses erhvervsrettede uddannelser i Europa og fremhæver betydningen af erhvervsuddannelsesprogrammer på EQF-niveau 5 til 8, samme niveau som videregående uddannelser, for at tilbyde nyuddannede fra erhvervsrettede uddannelser en fleksibel, inkluderende og værdsat vej til højt kvalificerede job og karrieremuligheder som reaktion på aktuelle og fremtidige socioøkonomiske behov. Vi mener, at målrettede kvalitetsinvesteringer i erhvervsrettede uddannelser og øget samarbejde med og blandt arbejdsmarkedets parter og relevante interesserede parter, heriblandt lærende, er helt afgørende.

Resultater på kort sigt, 2021-2025

Støtte på EU plan

Bedre udveksling af bedste praksis og peer læring aktiviteter om innovative reformer af politikker og ekspertise inden for erhvervsrettede uddannelser og imødekommelse af udfordringer vedrørende bæredygtighed og digitalisering samt forbindelsen mellem gennemført erhvervsrettet grunduddannelse og erhvervsrettet efter- og videreuddannelse som attraktive karrieremuligheder.

Udvikling og styrkelse af erhvervsekspertisecentre som innovative inkubatorer og økosystemer for færdigheder, der omfatter lærings-, uddannelses- og forskningsaktiviteter, erhvervsrettede uddannelser, videregående uddannelser og forskning inden for udvalgte sektorer eller socioøkonomiske udfordringer, herunder støtte til iværksætterier samt digitale og innovative erhvervsuddannelsesressourcer til alle.

Foranstaltninger på nationalt plan:

Undersøgelse af muligheden for at oprette et netværk af frivillige eksperter og ledere, der er gået på pension eller er på orlov, til at støtte kolleger inden for erhvervsrettede uddannelser og lærlingeuddannelser som led i den europæiske alliance for lærlingeuddannelser (EAfA). Støtte til udviklingen af digital infrastruktur med henblik på læring og undervisning på erhvervsrettede uddannelser, herunder kunstig intelligens samt AR/VR teknologier, og udvikling af relevante institutionelle undervisningsordninger, der er understøttet af passende infrastruktur, især i fjerntliggende områder og landdistrikter for dermed at sikre social inkludering.

Styrkelse af arbejdsbaseret læring og lærlingeuddannelser ved at gennemføre den europæiske ramme for effektive lærlingeuddannelser⁶ af høj kvalitet og gøre brug af on demand støttetjenester og politiske uddannelsesinitiativer. Bedre brug af inkluderende lærlingeuddannelser af høj kvalitet som redskab til at støtte overgangen fra skole/uddannelse til arbejde for sårbare grupper og til at forbedre borgernes kvalifikationsniveau.

Støtte erhvervsekspertisecentre (CoVE'er) og forbedre muligheden for at skifte mellem erhvervsrettede og videregående uddannelser, herunder arbejdsbaseret læring og styrket samarbejde mellem erhvervsrettede uddannelser, videregående uddannelser og forskningscentre for således at skabe effektive erhvervsrettede uddannelser og lærlingeuddannelser af høj kvalitet på EQF niveau 5 og derover.

Udvikling af nationale og regionale mekanismer til viden om færdigheder, der omfatter forudsigelse af efterspurgte færdigheder og sporing af færdiguddannede, og give arbejdsmarkedets parter, beslutningstagere, interesserede parter og udbydere mulighed for rettidigt og effektivt at tilpasse og opdatere erhvervsuddannelsesprogrammer, læseplaner og retningslinjer.

Mål 2: Etablering af en livslang læringskultur – relevans af erhvervsrettet efter- og videreuddannelse og digitalisering

Eftersom job- og kvalifikationsprofiler ændrer sig, og nye erhverv opstår i lyset af den digitale og grønne omstilling, har mennesker brug for løbende opkvalificering og opdatering af deres færdigheder. Europæiske og nationale kvalifikationsrammer har udviklet sig og er nu blevet hjørnestenen i kvalifikationssystemer, der understøtter gennemsigtighed i og kvaliteten af kvalifikationer. Det er nødvendigt at fremme erhvervsrettede uddannelser som en attraktiv og rigtig god vej til job og et godt liv. Uddannelserne kan især gøres attraktive gennem tilpasning, fleksibilitet, høj kvalitet, inkludering og mulighed for at skifte mellem uddannelsesveje.

Livslang læring betyder, at mennesker kommer til at besidde en lange række færdigheder og kompetencer, og at de kan finde vej gennem uddannelsessystemet ved hjælp af avancerede teknologier og undervisningsværktøjer på tværs af forskellige uddannelsesinstitutioner. Efter- og videreuddannelser bør derfor

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A32018H0502%2801%29>

antage en systemisk tilgang for at tilpasse sig til den teknologiske udvikling i løbet af et helt arbejdsliv. Alle interesserede parter, nationale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, erhvervsuddannelsesudbydere og lærende har ansvaret for videreudvikling af en ny kultur med livslang læring og udbud af tilgængelige og inkluderende, relevante og bæredygtige systemer af høj kvalitet til livslang læring

Der bør være en bedre sammenhæng mellem udbud af erhvervsrettet grunduddannelse og erhvervsrettet efter- og videreuddannelse, og de bør i højre grad være kompatible og baseret på viden om færdigheder på europæisk, nationalt og/eller regionalt plan. En ny livslang læringskultur betyder, at mennesker gennem hele livet nyder godt af karrierevejledning, kan deltage i inkluderende erhvervsuddannelsesprogrammer af høj kvalitet og kan erhverve vigtige kompetencer til aktivt at styre deres uddannelses- og beskæftigelsesfaser med støtte og større ansvar fra alle interesserede parter. Kulturen bygger på praksisorienterede erhvervsuddannelsespolitikker og -rammer, der er styret af social efterspørgsel og efterspørgsel efter arbejdskraft. En livslang læringskultur indbefatter også, at arbejdsbaseret læring og virksomhedspraktik får en mere central placering i strategier om erhvervsrettet efter- og videreuddannelse. Lærende i alle aldre og virksomheder bør være opmærksomme på deres behov og skabe læringsmotiverende arbejdsmiljøer for fuldt ud at udnytte deres potentiale. Det er vigtigt at sikre effektiv karrierevejledning og adgang til kvalitetsuddannelse for alle, og navnlig sårbare lærende, gennem f.eks. ret til uddannelse, konti, to-parts-fonde og andre incitamenter.

Dedikerede lærere, studievejledere, undervisere og mentorer, der har fordel af inkluderende indledende og løbende faglig udvikling af høj kvalitet, og som fungerer som opinionsdannere og formidlere, er særdeles vigtige i en livslang læringskultur. Undervisere vil på mange måde blive inddraget aktivt i forvaltningen af ændringer i starten af denne udvikling. Digital undervisning forudsætter, at personale på erhvervsrettede uddannelser udvikler nye metoder og pædagogiske tilgange, der kan anvendes i en forbundet verden. Læreres og underviseres arbejde skal i denne forbindelse gøres mere attraktivt ⁽⁷⁾, f.eks., og hvis det er muligt, ved at gøre det lettere for erhvervsfolk at undervise på erhvervsuddannelsesinstitutioner i henhold til national lovgivning og betingelser for adgang til lærerhvervet.

⁷ I overensstemmelse med Rådets konklusioner om fremtidens europæiske lærere og undervisere (2020/C-193/04).

Resultater på kort sigt, 2021-2025

Støtte på EU plan

Udarbejdelse af en liste over strategier og foranstaltninger med relevans for opkvalificering og omskoling i forbindelse med grøn og digital omstilling og videreudvikling af EU dækkende undersøgelser såsom undersøgelse om videregående erhvervsuddannelse, undersøgelse af europæiske virksomheder og anden relevant dokumentation fra Kommissionen og Cedefop.

Forbedring af forudsigelser af strategiske færdigheder på EU plan, navnlig gennem Cedefops arbejde på viden om færdigheder i samråd med Europa Kommissionen, nationale regeringer og arbejdsmarkedets parter.

Lancering og støtte af pagten for færdigheder, mobilisering af partnerskaber, incitamenter og forpligtelser til foranstaltninger på linje med opkvalificering og omskoling af arbejdsstyrken og efter aftale med medlemsstaterne og virksomheder.

Undersøgelse af økonomiske og ikkeøkonomiske incitamenter til erhvervsrettet grunduddannelse og erhvervsrettet efter og videreuddannelse, der henvender sig til voksenlærende, fremme af programmer med offentlig finansiering til erhvervsrettet efter og videreuddannelse og andre økonomiske incitamenter, der, når det er relevant, er knyttet til overenskomster, for at fremme individuel læring, hvor der tages højde for synergierne mellem de enkelte politikområder, f.eks. beskæftigelse, social inkludering og uddannelsespolitik samt særlige nationale og regionale forhold.

Forbedring af europæiske statistikker i samarbejde med nationale statistiske kontorer, bl.a. arbejde på statistikker om offentlige og private investeringer i voksenuddannelse.

Bedre mobilitet i forbindelse med uddannelse og arbejde i Europa, adgang til gennemsigtige og pålidelige oplysninger om færdigheder, læringsmuligheder og udviklinger på arbejdsmarkedet, bedre forbindelse mellem digitale platforme i hele Europa til uddannelses og karrierestyring og give uddannelsesinstitutioner mulighed for at udstede digitale diplomer og certifikater (det digitale Europass bevis) for derved at fremme gennemsigtighed og anerkendelse af kvalifikationer i hele Europa via den nye Europass platform.

Foranstaltninger på nationalt plan:

Udvikling af nationale strategier for færdigheder for inkluderende livslang kvalitetslæring med inddragelse af relevante interesserede parter på nationalt, regionalt plan og sektorplan samt arbejdsmarkedets parter.

Udover udbud af undervisning og uddannelse kan nationale strategier for færdigheder omfatte vejledning, incitamenter til arbejdsgivere til at

forbedre færdigheder, øget deltagelse af arbejdsgivere, validering af tidligere læring og målrettede offentlige tilgange til at nå ud til mennesker, som ikke er aktive og ikke er i beskæftigelse, NEET'er eller mennesker i fare for arbejdsløshed.

Udvikling af foranstaltninger til målrettet information om fordelene ved erhvervsrettet efter- og videreuddannelse og brugervenlig adgang til oplysninger om tilbud om erhvervsrettet grunduddannelse og erhvervsrettet efter- og videreuddannelse på nationalt og regionalt plan, der ser på kønsstereotyper og andre stereotyper for at opnå et lige, retfærdigt og mangfoldigt samfund.

Arbejde med relevante interesserede parter om at udvikle digitale undervisningsløsninger, der støtter adgang til tilbud om erhvervsrettet efter- og videreuddannelse og giver eksamensbeviser og certifikater for erhvervsrettet efter- og videreuddannelse for derved at bane vejen for at opnå fuldstændigt anerkendte kvalifikationer uden at negligere erhvervsrettet efter- og videreuddannelse på jobbet og de positive virkninger af arbejdsmiljøer, der ansporer til læring.

Støtte til at knytte nationale erhvervsuddannelsesplatforme eller databaser til Europass, hvor det er relevant i henhold til Europass afgørelsen og EQF henstillingen.

Støtte til erhvervsuddannelseslærere og undervisere, studievejledere, voksenundervisere og mentorer ved at give dem de relevante færdigheder og redskaber til at bruge digitale teknologier og ved hjælp af disse, især gennem systematiske tilgange til og muligheder for grundlæggende og løbende videreuddannelse på både skoler og arbejdspladser samt fjernundervisning, hvilket giver dem mulighed for at udvikle deres karrierer.

Mål 3: Bæredygtighed – en grøn kobling i erhvervsrettede uddannelser

Ansvarlig adfærd hvad angår miljøet påvirker europæiske samfund og økonomier. Bæredygtighed er et spørgsmål, der angår alle, og som er forbundet med efterspørgsel efter arbejdskraft, uddannelse, færdigheder, erhverv og geografisk fordeling af job og arbejdstagere. Virksomheder, organisationer i den private sektor samt samfundsmæssige initiativer er vigtige drivkræfter bag bæredygtighed i økonomien og samfundet. Erhvervsrettet grunduddannelse og erhvervsrettet efter- og videreuddannelse bør stræbe efter at indarbejde færdigheder inden for bæredygtighed i deres regulativer og praksis. Derudover er relationen mellem digitalisering og bæredygtighed helt central for dette mål. Teknologiske udviklinger afstedkommer vækst i sektorer, der omfatter undervisning og uddannelse, og udvikling af open-source og digitale læringsmiljøer kan gøre uddannelse i bæredygtig udvikling mere tilgængelig både

inden og uden for undervisnings- og uddannelsesmiljøer, uanset om det er på skoler, i virksomheder eller hjemme.

Resultater på kort sigt, 2021-2025

Støtte på EU plan

Fremme initiativer, der støtter samarbejde og vidensdeling mellem erhvervsuddannelsesinstitutioner og udbydere om læringsmetoder, læseplaner, vejledninger, arbejdsbaseret læring og kvalitetssikring af uddannelses tilbud om grønne færdigheder gennem europæiske programmer som f.eks. Erasmus+.

Fremme udveksling af praksis mellem erhvervsuddannelseslærere og undervisere, især med hensyn til tendenser og behov for færdigheder med relevans for den grønne økonomi med henblik på peerlæring/ evalueringer og for at udveksle bedste praksis.

Opfordring til nye tilsagn og partnerskaber for effektive lærlingeuddannelser af høj kvalitet knyttet til grønne teknologier og erhverv under den fornyede europæiske alliance for lærlingeuddannelser og med fokus på de økonomiske sektorer, der vil være i forreste linje af omstillingen til et klimaneutralt Europa.

Undersøgelse af mulighederne for at gøre samarbejde om EU's erhvervsuddannelsespolitik klimaneutral, f.eks. via en mere udbredt brug af videokonferencer, webinarer og virtuelle konferencer med alle interesserede parter inden for erhvervsrettede uddannelser og arbejdsmarkedets parter.

Foranstaltninger på nationalt plan:

Oprettelse af incitamenter til grønnere erhvervsuddannelsesprogrammer, herunder uddannelse i grønne teknologier og grøn innovation, energieffektivitet, cirkulær økonomi, miljøbevidsthed, bæredygtig brug af undervisnings- og uddannelsesmateriale og digitalisering for at reducere klimavirkningerne.

Definition af færdigheder, der er relevante for arbejdsmarkedet til den grønne omstilling, og som skal indarbejdes i læseplaner og udbud af erhvervsrettede uddannelser, heriblandt basale færdigheder på tværs af alle sektorer og erhverv samt sektorspecifikke færdigheder i samarbejde med arbejdsmarkedets parter.

Definition af og støtte til muligheder for, at undervisere og lærere, ledelser på erhvervsuddannelsesudbydere samt undervisere og mentorer i virksomheder kan fungere som opinionsdannere og formidlere med henblik på at styrke digitalisering og bæredygtighed i udbuddet og forvaltningen af uddannelsesprogrammer.

Mål 4: Det europæiske erhvervsuddannelsesområde og den internationale dimension af erhvervsrettede uddannelser

Globaliseringen af markeder og demografiske udviklinger nødvendiggør modernisering og tilpasning af erhvervsuddannelsessystemer og -institutioner på nationalt og regionalt plan samt sektorniveau inden for medlemsstaterne. Den globale udvikling byder desuden på store muligheder for Europa som et sted for undervisning og uddannelse. Derudover henviser dette mål til Københavnerklæringens ambitiøse intentioner om at gøre Europa til en international referenceramme for lærende. Europæiske og nationale kvalifikationsrammer og Europass har vist vejen i denne forbindelse.

Mobilitet inden for erhvervsrettede uddannelser er steget meget de seneste 20 år, hvor over 1,5 millioner lærende og personale på erhvervsrettede uddannelser har benyttet fordelene ved Erasmus+-mobiliteten. Under covid-19-pandemien har især virtuel og hybrid mobilitet fået nyt momentum. Samarbejdsprojekter om fælles erhvervsuddannelsesprogrammer og -kvalifikationer tager fart. Migration er en udfordring for alle. Gennemsigtighed og sammenlignelighed af kvalifikationer og kompetencer hjælper kompetente organer, uddannelsesudbydere, arbejdsgivere og mennesker med at træffe underbyggede valg og beslutninger. Vi bør i denne forbindelse udnytte EU-initiativer og -programmer (f.eks. EQF, Europass, Erasmus+) fuldt ud.

Disse initiativer og programmer støtter gennemsigtighed af kvalifikationer og skaber muligheder for alle lærende for at slå ind på fleksible og inkluderende veje, og de tilskynder mennesker til at skifte horisontalt fra et uddannelsessted i et land til et i et andet land og samtidig opnå alle deres kvalifikationer eller færdiggøre et undervisningsforløb på en erhvervsrettet grunduddannelse eller erhvervsrettet efter- og videreuddannelse. I lyset af demografiske ændringer vil dette også bidrage til faglærte og fagfolks grænseoverskridende mobilitet og dermed skabe bedre balance mellem udbud og efterspørgsel på arbejdsmarkedet.

Kort sagt bør vi styrke europæiske erhvervsuddannelsessystemer som et fælles europæisk erhvervsuddannelsesområde, der er anerkendt som en international referenceramme for lærende på erhvervsrettede uddannelser. Dette omfatter også udvikling af principper og standarder baseret på Europass som attraktive og sikre alternativer til kommercielle databehandlingsplatforme og produkter fra andre regioner i verden. Med opbakning fra EFT og Cedefop kan EU's erhvervsuddannelsespolitik nå ud til erhvervsrettede uddannelser i naboskabslande og andre regioner i verden.

Resultater på kort sigt, 2021-2025

Støtte på EU-plan

Bedre mobilitet, herunder langsigtet mobilitet inden for erhvervsrettede uddannelser baseret på fælles kvalitetskriterier og bedre anerkendelse af læringsresultater fra erhvervsrettede uddannelser.

Undersøgelse af muligheden for struktureret grænseoverskridende udveksling mellem interesserede parter inden for erhvervsrettede uddannelser, erhvervsuddannelseslærere og undervisere og repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, vurdering af potentialet ved europæiske værktøjer som f.eks. EPALÉ, e-Twinning og Europass. Videreudvikling af Europass i tæt samarbejde med medlemsstaterne og de europæiske arbejdsmarkedsparter ved at overveje de særlige karakteristika ved nationale og regionale erhvervsuddannelsessystemer, garanti for, at lærende på erhvervsrettede uddannelser har adgang til flersproget information om læringsmobilitet, europæiske erhvervsuddannelsesprogrammer og krav til kvalifikationer for job uanset hvornår og hvor, herunder mobile enheder, og på denne måde støtte det europæiske erhvervsuddannelsesområde.

Støtte til forberedelse og deltagelse af nationale hold i EUROSKILLS konkurrencen for at gøre erhvervsrettede uddannelser mere attraktive og give dem et bedre image, fremhæve den høje kvalitet i de erhvervsrettede uddannelser i Europa og indtage førstepladsen i internationale WorldSkills konkurrencer.

Samarbejde med internationale organisationer, især OECD, ILO, UNESCO, Europarådet, Verdensbanken og andre regionale netværk for erhvervsrettede uddannelser i verden med fokus på en fælles verdensomspændende dagsorden for erhvervsrettede uddannelser (fælles internationale konferencer om erhvervsrettede uddannelser, bedre udveksling af bedste praksis for regionale innovationer og instrumenter vedrørende erhvervsrettede uddannelser af fælles interesse).

Foranstaltninger på nationalt plan:

Støtte til og fremme af erhvervsrettede uddannelsers og voksenlærendes, herunder lærlinges, mobilitet f.eks. ved at udvikle støttestrukturer og give oplysninger om muligheder i værtslande. Øge mobiliteten blandt lærende på erhvervsrettede uddannelser samt lærere og undervisere og samtidig styrke foranstaltninger til at sikre kvalitet og anerkendelse af læringsresultater samt passende støttestrukturer. Fremme længere perioder med mobilitet for lærende på erhvervsrettede uddannelser i udlandet og sikre, at lærepladser er i overensstemmelse med den europæiske ramme for effektive

lærlingeuddannelser, idet der tages højde for nationale regler og overenskomster, herunder bestemmelser om sundhed og sikkerhed. Udvikling af internationaliseringsstrategier for erhvervsrettede uddannelser, mobilisering af partnerskaber og inddragelse af tilsagn til specifikke og målrettede foranstaltninger sammen med alle interesserede parter i henhold til nationale eller regionale regler. Fremme af interkulturel viden, færdigheder og kompetencer som en del af krav til kvalifikationer og læseplaner vedrørende erhvervsuddannelseskvalifikationer i overensstemmelse med rammen for nøglekompetencer. Samarbejde med andre EU lande om forberedelse af nationale hold til internationale konkurrencer såsom WorldSkills og EuroSkills.

Som støtte til en vellykket gennemførelse af de aftalte foranstaltninger anmodede vi Cedefop og EFT om at overvåge Osnabrückerklæringen og i henhold hertil årligt rapportere til Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsrettet Uddannelse og generaldirektørerne for erhvervsuddannelse.

Den Europæiske Unions
Publikationskontor

eu2020.de
bmbf.de